

Številka: 410-212/2022/215
Ljubljana, 28. 8. 2023
EVA
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Metodologija za zeleno proračunsko načrtovanje
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji ... dne ... pod točko ... sprejela naslednja
SKLEPA
1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje. 2. Vlada Republike Slovenije nalaga neposrednim proračunskim uporabnikom državnega proračuna, da metodologijo iz prejšnje točke od 1. 1. 2024 uporabljajo za vse nove projekte in ukrepe, ki se uvrščajo v Načrt razvojnih programov.
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka
Prejmejo: - vsa ministrstva in vladne službe - Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Mag. Mojca Pirnat, generalna direktorica Direktorata za proračun Mag. Miranda Groff Ferjančič, namestnica direktorja Karmen Rus, podsekretarka
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratek povzetek gradiva:

Zeleno proračunsko načrtovanje je koncept, ki okoljske cilje vključuje v proračunski postopek in ga tako dopolnjuje. Namen zelenega proračunskega načrtovanja je zagotoviti, da se pri oblikovanju proračunske in fiskalne politike v zadostni meri upoštevajo vplivi na okoljske cilje in se nanašajo tako na odhodke, prihodke kot na davčne izdatke.

V Načrtu za okrevanje in odpornost se je Slovenija zavezala, da do 31.12.2023 pripravi Metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: Metodologija). Mejniki 70: »Razvoj in uporaba metodologije zelenega proračunskega načrtovanja« je vključen v področje »Zeleni prehod«, Komponenta: 5 »Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov« (C1K5).

Metodologija je pripravljena v sodelovanju z resornimi ministrstvi in Uradom Republike Slovenije za okrevanje in odpornost v okviru projektne skupine, ki jo je imenoval minister, pristojen za finance, s sklepom št. 410-212/2022/69 z dne 10. 3. 2023.

Namen Metodologije je v prvi fazi vzpostaviti pregled nad proračunskim financiranjem projektov in ukrepov kot elementov tretjega dela proračuna (t. j. Načrta razvojnih programov; v nadaljevanju: NRP), ki se skladno s predpisi uvrščajo v proračun države, ter tudi proračunskih odhodkov, prihodkov in davčnih izdatkov za doseganje okoljskih ciljev na nacionalni in mednarodni ravni. Hkrati pa ne prepoveduje financiranja projektov in ukrepov, ki niso okoljsko ugodni.

Metodologija je pripravljena kot samoocenitveni vprašalnik, ki predlagatelja projekta ali ukrepa usmerja pri prepoznavanju, merjenju in spremljanju »zelenih« proračunskih odhodkov, prihodkov in davčnih izdatkov. Ukrepi in projekti oziroma proračunski odhodki, prihodki in davčni izdatki so lahko: (i) ugodni oziroma zeleni, (ii) mešani, (iii) neugodni oziroma rjavi, (iv) nevtralni. Posamezen ukrep, projekt v pripravi, evidenčni projekt ali davčni izdatek je izjemoma lahko, poleg ene od zgoraj navedenih štirih oznak skupnega vpliva, tudi (v) neznan.

Metodologija se bo z razvojem področja, sprejemom novih pravil na ravni Evropske unije ter na podlagi nacionalnih in mednarodnih praktičnih izkušenj pri uporabi razvijala in dopolnjevala. Cilj je, da se najkasneje do leta 2026 lahko določita:

- delež proračunskih sredstev, namenjenih zelenim oziroma rjavim projektom in ukrepom in to ne le za projekte in ukrepe, uvrščene v NRP po sprejemu predmetne Metodologije, temveč tudi za vse tiste, ki so bili v NRP vključeni pred sprejetjem Metodologije in do leta 2026 še ne bodo zaključeni. Za slednje bi morali do začetka leta 2026 neposredni proračunski uporabniki določiti ustrezne oznake.

V tem okviru se bo hkrati upoštevala tudi označitev izdatkov, financiranih v okviru trajnostne obveznice;

- delež zelenih oziroma rjavih proračunskih odhodkov, prihodkov in davčnih izdatkov.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah

načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:
pristojnosti občin,
delovanje občin,
financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Gradiva ni potrebno predhodno objaviti na spletni strani.

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

.

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Klemen Boštjančič
minister

PREDLOG

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji ... dne ... pod točko ... sprejela naslednja

SKLEPA

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje.
2. Vlada Republike Slovenije nalaga neposrednim proračunskim uporabnikom državnega proračuna, da metodologijo iz prejšnje točke od 1. 1. 2024 uporabljajo za vse nove projekte in ukrepe, ki se uvrščajo v Načrt razvojnih programov.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Prejmejo:

- vsa ministrstva in vladne službe
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje

OBRAZLOŽITEV

Evropska unija (v nadaljevanju: EU) se je zavezala, da bo vsaj 20 % proračuna za obdobje 2014–2020 porabila za podnebne ukrepe. Evropska komisija je leta 2021 poročala, da je EU to ciljno vrednost dosegla. Za ukrepe, povezane s podnebjem, je porabila 216 milijard EUR (20,1 %). Proračun EU za obdobje 2021–2027 vključuje višjo ciljno vrednost za podnebne ukrepe, in sicer 30 %.¹

Zastavljenih podnebnih ciljev EU ni mogoče doseči brez uporabe drugih sredstev, tako zasebnih sredstev kot tudi sredstev nacionalnih proračunov. Ti imajo ključno vlogo pri zelenem prehodu. Večja uporaba zelenih proračunskih orodij (npr. zeleno proračunsko načrtovanje) pomaga preusmeriti javne naložbe, potrošnjo in obdavčitev na področja zelenih prioritet ter omejiti škodljive subvencije.

Razlogi za uvedbo zelenega proračunskega načrtovanja so različni in v mnogih primerih vključujejo kombinacijo različnih dejavnikov. Na podlagi ugotovitev ankete OECD med 35 državami (OECD, 2021) so prepoznani predvsem štiri ključni dejavniki:

- podpora doseganju mednarodnih in nacionalnih zavez ter ciljev,
- spodbujanje oblikovanja politik, ki se odzivajo na okolje,
- spodbujanje preglednosti proračuna ter
- olajšanje načrtovanja in poročanja o zelenih obveznicah.

Slovenija je v okviru Načrta za okrevanje in odpornost (v nadaljevanju: NOO)² naredila ključen korak v pripravi metodologije za zeleno proračunsko načrtovanje (v nadaljevanju: Metodologija). S tem sledi razvitim državam, ki so s projektom zelenega proračunskega načrtovanja že začele. Pri pripravi Metodologije je Slovenija izkoristila tehnično pomoč Evropske komisije, ki se je začela leta 2021. Nosilec izvedbe je bila Expertise France, francoska javna agencija za načrtovanje in izvajanje projektov mednarodnega tehničnega sodelovanja, ki je kot nacionalnega predstavnika k sodelovanju povabila tudi Umanotero – Slovensko fundacijo za trajnostni razvoj. Pri pripravi Metodologije se je Slovenija naslonila tudi na izkušnje in prakse drugih držav članic, zlasti Irske in Francije.

NOO je nacionalni program reform in naložb, s katerimi želi Slovenija ublažiti gospodarske in socialne posledice pandemije Covid-19 v Sloveniji, med drugim tudi z ukrepi, s katerimi naslavlja izzive zelenega prehoda, t. j. prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo. Pri doseganju zastavljenih podnebnih ciljev je tudi ozelenitev proračunskega načrtovanja. Slednja je v NOO opredeljena v razvojnem področju »Zeleni prehod«, Komponenta: 5 »Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov« (C1K5), kjer je z reformo »Vzpostavitev okvira za trajnostno in zeleno transformacijo« predvidena vzpostavitev:

- pogojev za bolj učinkovito financiranje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo,
- zelenega proračunskega načrtovanja (vključno z uvedbo metodologije za opredelitev in oceno elementov javnega proračuna, ki vplivajo na okoljske politike).

Uvedba »metodologije ocenjevanja vpliva posameznih proračunskih postavk k okoljskim ciljem («climate tagging») skladno s taksonomijo in načelom »ne škoduje bistveno« (angleško: *Do No Significant Harm*)³ je kot mejnik 70 opredeljena v NOO, s predvideno izvedbo do konca leta 2023.

Zeleno proračunsko načrtovanje omogoča, da se dane zaveze prevedejo v konkretne, merljive in finančno podprte proračunske ukrepe. V prvi fazi se bo Metodologija uporabljala za označevanje projektov in ukrepov, ki se bodo od leta 2024 na novo vključevali v tretji del proračuna, to je v NRP. Služila bo tudi kot pomoč pri načrtovanju novih politik, kot na primer davčne politike, odhodkov, kot tudi pri oceni učinkov naložb, omogočila bo tudi ugotavljanje skladnosti politik pri doseganju nacionalnih in mednarodnih zavez. Metodologija bo prispevala k večjemu zavedanju in delovanju v smeri trajnostne rasti, hkrati pa ne prepoveduje financiranja projektov in ukrepov, ki niso okoljsko ugodni. Ključni cilj uporabe predlagane Metodologije je ocena vplivov javnofinančne in fiskalne politike na okoljske cilje.

¹ Evropsko računsko sodišče: Poraba za podnebne ukrepe v proračunu EU za obdobje 2014–2020. 2022. Str. 4.

² Urad RS za okrevanje in odpornost: Načrt za okrevanje in odpornost. 2021. Str. 143.

³ NOO, mejnik 70: »Razvoj in uporaba metodologije zelenega proračunskega načrtovanja« .

Z nadaljnjim razvojem in nadgradnjo Metodologije se bodo lahko vzpostavile tudi povezave med okoljskimi cilji ter proračunskimi postavkami, kjer bo razvidno, kako neposredni proračunski uporabniki državnega proračuna svoje okoljske cilje prenašajo v projekte in ukrepe, ki jih izvajajo.

Označevanje proračunskih elementov omogoča identifikacijo tistih proračunskih postavk, ki ugodno prispevajo k širšim okoljskim ciljem, in na drugi strani tiste, ki neugodno vplivajo na te cilje.

Neposredni proračunski uporabniki državnega proračuna bodo morali sprejeti in uporabljati Metodologijo. Zato je bila za njeno pripravo s sklepom ministra, pristojnega za finance, imenovana posebna projektna skupina. Zeleno proračunsko načrtovanje mora biti enostavno integrirano v obstoječo prakso priprave proračunskih dokumentov in drugih procesov neposrednih proračunskih uporabnikov državnega proračuna ter povezano z evropskimi smernicami in dokumenti.

Zeleno proračunsko načrtovanje se uvaža postopoma, vendar usklajeno med vsemi neposrednimi proračunskimi uporabniki državnega proračuna, ki skupaj postopno izboljšujejo sistem izvajanja.

Predvideni koraki izvajanja zelenega proračunskega načrtovanja:

1. sprejem Metodologije, kar pomeni sprejem odločitve o načinu označevanja proračunskih elementov, ki v prvem koraku zavezuje le neposredne proračunske uporabnike državnega proračuna.
2. Metodologija se bo uporabljala od 1. 1. 2024 za nove projekte in ukrepe, ki se bodo vključevali v NRP.
3. Imenovanje stalne medresorske delovne skupine v pomoč neposrednim proračunskim uporabnikom državnega proračuna pri izvajanju strokovnih nalog, ki izhajajo iz Metodologije, ter za aktualiziranje Metodologije skladno z razvojem nacionalne in mednarodnih praks ter dokumentov.
4. Z uporabo Metodologije in pridobljenimi izkušnjami ter z razvojem tega področja na EU in širše mednarodni ravni (kot n.pr. novi delegirani akti k Uredbi EU k taksonomiji⁴) se bodo predlagale spremembe tudi na drugih področjih, ki zagotavljajo vhodne informacije za zeleno proračunsko načrtovanje, kot npr. prilagoditev metodologije za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ.
5. 2024 in 2025 bosta testni leti za uporabo Metodologije, ki se bo v tem času po potrebi spremenila oziroma nadgradila.
6. Cilj je za leto 2026 celovito poročati o porabi proračunskih sredstev za zelene in rjave projekte in ukrepe. Zato bo potrebno do takrat označiti ukrepe in projekte, ki so že vključeni v NRP, a do leta 2026 še ne bodo zaključeni in bodo imeli proračunske izdatke tudi v tem in prihodnjih letih.
7. Na podlagi izkušenj z uporabo Metodologije bo potrebno določiti rok, od kdaj se le-ta uporablja tudi za neposredne proračunske uporabnike občinskega proračuna, posredne proračunske uporabnike in ostale tri blagajne javnega financiranja, s ciljem pridobitve podatkov o podpori zelenim projektom in ukrepom za širši sektor države.

Metodologija je pripravljena na način, ki predstavlja minimalno dodatno administrativno oviro. Ukrepi in projekti oziroma proračunski odhodki, prihodki in davčni izdatki so lahko: (i) ugodni oziroma zeleni, (ii) mešani, (iii) neugodni oziroma rjavi, (iv) nevtralni. Posamezen ukrep, projekt v pripravi, evidenčni projekt ali davčni izdatek je izjemoma lahko, poleg ene od zgoraj navedenih štirih oznak skupnega vpliva, tudi (v) neznan, kadar ni razpoložljivih informacij ali ni podatkov za presojo vpliva na kateregakoli od šestih okoljskih ciljev.

V pomoč in vodilo pri oceni vpliva na vsakega od šestih okoljskih ciljev, ki jih določata Uredba EU o taksonomiji in Tehnične smernice EK za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno«⁵, so pripravljene usmeritve za dodelitev ocene vpliva in dodatno kazalniki pozitivnega vpliva, oboje v obliki samoocenitvenega vprašalnika.

⁴ Uredba (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088.

⁵ Obvestilo Komisije Tehnične smernice za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost(2021/C 58/01).

Uredba EU o taksonomiji določa šest okolijskih ciljev in sicer:

1. blažitev podnebnih sprememb;
2. prilagajanje podnebnim spremembam;
3. trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov;
4. prehod na krožno gospodarstvo;
5. preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja;
6. varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

V kolikšni meri posamezen projekt ali ukrep oziroma proračunski odhodki, prihodki in davčni izdatki prispevajo k doseganju okolijskih ciljev, se v nadaljevanju ugotovi in določi na podlagi dodeljenih posamičnih ocen vpliva na okolijske cilje (npr. če v celoti, so ugodni oziroma zeleni).

Metodologija je prvi korak v smeri ocenjevanja proračunskih odhodkov, prihodkov in davčnih izdatkov in kot taka še ne določa obveznega poročanja po namenu porabe proračunskih sredstev. Slednje bo predmet vključevanja v Metodologijo z njenim razvojem in izkušnjami pri njeni uporabi.

V medresorskem usklajevanju je bilo največ časa namenjenega opredelitvi zelenega proračunskega označevanja projektov, ukrepov ali davčnih izdatkov, še zlasti:

- določitvi skupne ocene njihovega vpliva na okolijske cilje ter
- kaj šteti za mešan vpliv.

Skladno z Uredbo EU o taksonomiji (3. člen) in Tehničnimi smernicami EK za uporabo »načela, da se ne škoduje bistveno« (1. točka) pozitiven vpliv na enega ali več okolijskih ciljev ne more izničiti negativnega na preostale. Zato ni mogoče seštevati teh ocen za določitev skupne oznake vpliva projekta ali ukrepa na okolijske cilje. Za slednje je tako pomembna dodelitev pozitivnih in negativnih ocen. Edino dodeljena ocena vpliva -2 za kateregakoli od šestih okolijskih ciljev, ne glede na preostale ocene, skladno z »načelom, da se ne škoduje bistveno«, takoj določa projekt ali ukrep ali davčni izdatek kot neugoden. Ocena 0 ni ne pozitivna ne negativna. Nadalje, mešan vpliv imajo projekti, ukrepi ali davčni izdatki, ki imajo tako pozitivne kot negativne vplive na okolijske cilje, hkrati pa negativni vpliv na kateregakoli od šestih okolijskih ciljev ni bistveno škodljiv. Gre za pragmatično rešitev, ki jo bo potrebno z razvojem Metodologije dopolnjevati. V prvi fazi uporabe Metodologije ni mogoče opredeliti, ali pri takih projektih ali ukrepih kljub negativnim vplivom še prevladujejo pozitivni ali negativni vplivi oziroma bi tako označevanje zahtevalo dodatne kriterije (n.pr. svetlo zeleno ali svetlo rjavo), kar pa bi Metodologijo dodatno zapletlo.

Države članice, ki že izvajajo določeno obliko zelenega proračunskega načrtovanja, so uvedle različne prakse.

Francija ocenjuje posreden in neposreden vpliv izdatkov države glede na vseh šest okolijskih ciljev po Uredbi EU o taksonomiji in jih označuje kot ugodne, neugodne, mešane, nevtralne ali brez vpliva. Izdelano metodologijo letno posodablja in jo z letošnjim letom vključuje v proračunsko načrtovanje.

Španija ocenjuje, označuje in analizira neposreden in posreden vpliv proračunskih programov oz. izdatkov centralne države, javnih agencij in skladov socialne varnosti glede na cilje trajnostnega razvoja in hkrati na šest okolijskih ciljev po Uredbi EU o taksonomiji. V letu 2024 Španija predvideva razširitev svoje analize tudi na oceno negativnega vpliva. Pri pripravi metodologije, analizi podatkov in poročilu sodelujeta ministrstvo, pristojno za finance in javno upravo ter ministrstvo, pristojno za ekološki prehod, medtem ko podatke zagotavljajo resorna ministrstva. Španija je ocenjevanje in označevanje izdatkov že razširila tudi na lokalno raven.

Zeleno proračunsko načrtovanje na Irskem vključuje označevanje proračunskih ukrepov, povezanih s podnebnimi cilji, in naknadno analizo, ki zajema podatke o rezultatih davčnih ukrepov. Irska svojo metodologijo, na podlagi katere te ukrepe označuje le kot ugodne (t.j. zelene) ali neugodne (t. j. rjave), dopolnjuje in jo razširja na šest okolijskih ciljev, kot jih določa Uredba EU o taksonomiji.

Avstrija je pod vodstvom ministrstva, pristojnega za finance, in v sodelovanju z resornimi ministrstvi pripravila svojo metodologijo zelenega proračunskega načrtovanja leta 2022. Analizira in vključuje vse

vladne dejavnosti, povezane s podnebjem in okoljem. Instrumenti, povezani z zelenim proračunskim načrtovanjem, vključujejo podnebno označevanje, oceno učinka, zelene obveznice, program zelenega financiranja, makroekonomsko modeliranje učinkov politike toplogrednih plinov. Ocenjuje in označuje tako prihodke kot izdatke države in sicer kot zelene, rjave, neznane in kot tiste, brez vpliva.

Na podlagi izkušenj in praks drugih držav članic se je Slovenija odločila za lasten pristop in pripravila svojo metodologijo za zeleno proračunsko načrtovanje. Tako:

- presoja in ocenjuje projekte in ukrepe oziroma proračunske prihodke, odhodke in davčne izdatke neposrednih proračunskih uporabnikov državnega proračuna (kot npr. Avstrija; Francija, Irska in Španija označujejo državne odhodke);
- presoja in ocenjuje vpliv na šest okoljskih ciljev po Uredbi EU o taksonomiji (kot npr. Francija, Španija);
- ocenjen vpliv na okoljske cilje označuje kot Ugoden, Mešan, Neugoden, izjemoma Nevtralen (Avstrija ima šest oznak, Španija štiri, Francija pet, Irska dve oznaki);
- kot orodje za zeleno proračunsko načrtovanje uporablja zeleno proračunsko označevanje (kot npr. Francija, Španija, Irska, Avstrija);
- upošteva načelo DNSH (kot npr. Avstrija, Francija, Španija).